

Lesgeven over huiselijk geweld

Als docent in het beroepsonderwijs leid je studenten op tot professionals die midden in de samenleving staan. De vraag is niet óf je studenten in hun stage of latere werk te maken krijgen met (vermoedens van) huiselijk geweld maar wanneer. Want huiselijk geweld en kindermishandeling komen vaker voor dan we misschien denken. Hoe zorg jij ervoor dat zij weten hoe ze het kunnen herkennen en wat ze kunnen doen om huiselijk geweld effectief en zorgvuldig aan te pakken? **EDITH GEURTS**

UIT DE PRAKTIJK: WAAROM LESSEN OVER HUISELIJK GEWELD BELANGRIJK ZIJN

Marit, een student in de opleiding Verzorgende IG loopt stage in een verpleeghuis. Zij merkt dat een oudere, rolstoelafhankelijke cliënt steeds angstig reageert wanneer haar zoon op bezoek komt. Ook ziet ze blauwe plekken op beide scheenbenen van de vrouw. Marit twijfelt: 'Is hier iets aan de hand? Mag ik me hiermee bemoeien? Straks zit ik eraan.' De stagebegeleider van Marit deelt haar twijfels niet en zegt dat de zoon een heel aardige man is, die veel van zijn moeder houdt. Uit onzekerheid onderneemt Marit geen actie.

Een ander voorbeeld: Mo, een student Sociaal Werk loopt stage bij een wijkteam en begeleidt een gezin met schuldenproblematiek. Tijdens huisbezoeken merkt hij dat de sfeer gespannen is: de ouders maken gemene opmerkingen naar elkaar en hun kind, een peuter van 2,5 jaar, die zich steeds achter de bank verstopt als Mo er is. Mo twijfelt: 'Is het mijn taak om hier iets mee te doen?' Door de lessen over huiselijk geweld weet hij dat dit signalen kunnen zijn

die wijzen op kindermishandeling. Hij bespreekt zijn observaties met zijn begeleider en legt deze vast in dossier. Samen besluiten ze om de stappen van de meldcode te volgen en hun zorgen met de ouders te bespreken.

Nog een voorbeeld: Robin, een student Fysiotherapie behandelt tijdens haar stage een jonge vrouw met nek- en rugklachten. Uit het dossier blijkt dat deze klachten al jaren steeds terugkeren zonder duidelijke lichamelijke oorzaak. Bij doorvragen barst de cliënt in huilen uit, maar wil er verder niet over praten.

Robin vermoedt dat er mogelijk meer speelt. In de opleiding heeft zij geleerd dat lichamelijke klachten ook kunnen samenhangen met stress of onveiligheid. Ze overlegt met haar stagebegeleider en leert hoe ze op een respectvolle manier open vragen kan stellen. Dit helpt om ruimte te creëren voor de cliënt om haar verhaal te delen.

Dergelijke situaties komen in veel verschillende sectoren voor. Ze laten zien hoe belangrijk het is dat studenten leren huiselijk geweld te signaleren, durven te bespreken en te handelen.

DE VERANTWOORDELIJKHEID VAN TOEKOMSTIGE PROFESSIONALS

De Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is ingevoerd om (toekomstige) professionals te ondersteunen in de aanpak van huiselijk geweld. Door alert te zijn op signalen, tijdig te handelen en samen te werken met andere professionals, kunnen zij bijdragen aan het doorbreken van geweld en het beperken van schade.

EEN STEVIGE
KENNISBASIS IS
ONMISBAAR

Om dit goed te leren, is het belangrijk dat je in je onderwijs aandacht besteedt aan drie pijlers: kennis, vaardigheden en beroepshouding.

KENNIS

Een stevige kennisbasis is onmisbaar. Studenten moeten onder andere weten hoe huiselijk geweld en kindermishandeling kunnen ontstaan, wat mogelijke gevolgen kunnen zijn, welke signalen zij kunnen opvangen, uit welke vijf stappen de meldcode bestaat en welke informatie zij met wie mogen delen.

PRAKTISCHE VAARDIGHEDEN

Weten wat je moet doen is één ding, het daadwerkelijk doen is iets anders. Terwijl juist tijdig en daadkrachtig handelen cruciaal is om huiselijk geweld en kindermishandeling te kunnen stoppen.

Daarom is het belangrijk dat studenten oefenen met:

- signaleren en objectief waarnemen
- gespreksvaardigheden (met cliënten, ouders, kinderen en collega's)
- samenwerken met andere professionals
- het toepassen van de meldcode in praktijksituaties

EEN GOEDE BEROEPSHOUDING

Bovendien is een alerte beroepshouding cruciaal om huiselijk geweld aan te pakken. Drie belangrijke vuistregels daarin zijn:

1. Doe het niet alleen

Overleg met een deskundige collega of de aandachtsfunctionaris, bespreek twijfels en vraag

advies, bijvoorbeeld bij Veilig Thuis.

2. Wees transparant

Bespreek je zorgen in een vroeg stadium met de cliënt, ouders of patiënt. Openheid vergroot vertrouwen en samenwerking.

3. Reflecteer op je handelen

Huiselijk geweld is een complex probleem dat niemand onberoerd laat. Leer studenten daarom doorlopend te reflecteren op hun handelen: waarom doe je wat je doet, wat doet het onderwerp met je, wat ben je geneigd te doen, wat maakt dat lastig?

OOK LESGEVEN OVER HUISELIJK GEWELD?

Wil je als opleiding structureel aandacht besteden aan huiselijk geweld en de meldcode? Augeo Foundation biedt hiervoor een lidmaatschap voor het beroepsonderwijs (www.augeo.nl/beroepsonderwijs), met een compleet en direct inzetbaar lespakket. Nieuw hierbij is de digitale handreiking 'Aan

Gratis demo boordevol klassikale werkvormen

'Aan de slag met de meldcode – klassikale werkvormen' bevat voor vijf verschillende opleidingsrichtingen een uitgebreide, passende selectie aan oefenmaterialen, lessuggesties en praktische tips. Het is speciaal ontwikkeld om docenten nog beter te ondersteunen bij het geven van lessen over dit thema. Zo wordt het geven van onderwijs over huiselijk geweld niet alleen inhoudelijk sterk, maar ook praktisch haalbaar in een druk curriculum.

Probeer de gratis demo-versie uit!

www.augeo.nl/klaskaaal

de slag met de meldcode – klassikale werkvormen'.

DE AUTEUR IS ALS EXPERT VEILIG EN VEERKRACHTIG OPGROEIEN WERKZAAM BIJ AUGEO FOUNDATION